

Gäller för: Radiologisk mottagning NÄL, Radiologisk mottagning Uddevalla Sjukhus

Giltig från: 2025-03-25

Innehållsansvar: Karin Nyberg, (karny7), Röntgensjuksköterska

Giltig till: 2027-03-25

Godkänd av: Carl Hansen, (carha61), Enhetschef

Läkemedel

Syfte

Vid radiologiska avdelningarna i NU-sjukvården används följande läkemedel och kontrastmedel enligt ordination.

Förändringar i denna version

Reviderad, Buscopan ersatt med Bumacor.

Åtgärder

Efter läkarordination får läkemedlen ges självständigt av sjuksköterskor anställda vid avdelningen.

Läkarordinationen ska vara muntlig eller skriftlig, d v s i sistnämnda fall dokumenterad med läkarsignatur i remissanteckning i RIS/PACS (görs i praktiken i och med remissprioriteringen i flertalet fall).

Rådfråga läkare

Inför bruk av intravasala kontrastmedel ska alltid läkare rådfrågas vid följande förhållanden

- Allergi-anamnes avseende jod eller anamnes på tidigare kontrastmedelsreaktion
- Uppgifter om högt P-kreatinin

Se även mer specifikt [Intravenös jodkontrast – Rutiner inför och efter undersökning](#).

Innehåll

Syfte.....	1
Förändringar i denna version.....	1
Åtgärder.....	1
Rådfråga läkare.....	1
Akuta läkemedel.....	3
Antidot/Motgift	3
Kontrastmedelsprofylax	3
Smärtlindring/Oro	4
Laxering.....	5
Datortomografi förberedelser	5
Datortomografi	5
Intervention	6
Konventionell röntgen.....	7
MR.....	9
Ultraljud.....	10

Akuta läkemedel

Indikation	Läkemedel	Dosering/ Administration	Kontraindikation
Allergisk reaktion	Adrenalinpenna 0,3 mg/dos <i>alternativ</i> Emerade Anapen, Epipen, Jext	Förfylld spruta	
Allergisk reaktion	Adrenalinpenna 0,15 mg/dos <i>alternativ</i> Anapen Junior, Epipen Junior, Jext	Förfylld spruta	
Angina pectoris/kärlkramp vid anfall	Nitrolingual 0,4 mg/dos <i>alternativ</i> Glytrin	Sublingualspray Oralt	
Akutvagnen – Läkemedel i akutvagnen	Tillägg: Aerius/Caredin (desloratadin), tablett munsönderfallande Adrenalinpenna		

[Anafylaxibehandling](#)

Antidot/Motgift

Indikation	Substans	Läkemedel	Dosering/ Administration	Kontra- indikation
Antidot mot morfin/analgetica	Naloxon	Naloxon 0,4 mg/ml injektionsvätska <i>alternativt</i> Nexodal 0,4 mg/ml	0,5–1 ml intravenöst <i>alternativt</i> 1-2 ml intramuskulärt eller subcutant Ge 0,5 ml i taget med 2–3 minuters mellanrum.	
Antidot mot bensodiazepin (Dormicum, Stesolid)	Flumazenil	Flumazenil 0,1 mg/ml injektionsvätska <i>alternativt</i> Lanexat 0,1 mg/ml	Enligt ordination	

Kontrastmedelsprofylax

Indikation	Substans	Läkemedel	Dosering/ Administration	Kontra- indikation
Profylax vid allergi	Betametason	Betametason 0,5 mg <i>alternativt</i> Betapred	Se Premedicinering vid kontrastmedelsöverkänslighet Oralt	
Profylax vid allergi	Desloratadin	<i>Alternativ</i> Aerius, Caredin Desloratadine	Se Premedicinering vid kontrastmedelsöverkänslighet Oralt	

Smärtlindring/Oro

Indikation	Substans	Läkemedel	Dosering/ Administration	Kontra- indikation
Lokalanestetikum för ytanestesi		Emla <i>alternativt</i> Tapin	Medicinskt plåster	
Lokalanestesi/ bedövning	Lidokain	Lidokain 10 mg/ml injektionsvätska <i>alternativt</i> Xylocain 10 mg/ml	Enligt ordination	Överkänslighet för lokal- anestetika
Lokalanestesi/ bedövning	Mepivakain	Mepivacaine 10 mg/ml injektionsvätska <i>alternativt</i> Carbocain 10 mg/ml	Enligt ordination	
Ytanestesi/ bedövning	Lidokain	Xylocain gel 2 %	Enligt ordination	Överkänslighet för lokal- anestetika
Lugnande vid MR-, DT- undersökningar som försvåras av oro, klaustrofobi	Diazepam	Stesolid novum 5 mg/ml <i>alternativt</i> Diazemuls Novum 5 mg/ml Midazolam 1 mg/ml	Generell ordination. 2,5 mg intravenöst Om otillräcklig effekt ytterligare 2,5 mg. Försiktighet vid respiratorisk insufficiens. Enligt ordination	Sömnapné Myastenia gravis
Lugnande vid angiografi- undersökningar som försvåras av oro		Midazolam 1 mg/ml	Enligt ordination	
Lugnande vid oro		Stesolid 5 mg supp	Rektalt	
Smärtlindring	Oxikodon	Oxycodone 10 mg/ml <i>alternativt</i> OxyNorm 10 mg/ml	Spädning: 1 ml + 9 ml NaCl 9 mg/ml = 1 mg/ml Ålder: under 70 år < 70 kg – 5-7,5 mg > 70 kg – 7,5-10 mg Ålder: över 70 år < 70 kg – 2-4 mg > 70 kg – 3-6 mg	

Laxering

Indikation	Läkemedel	Dosering/ Administration	Kontraindikation
Laxering Colonundersökning	Plenvu Pulver till oral lösning	Enligt ordination	
Laxering Colonundersökning	E-Z-Cat Oral suspension 4,6%	225 ml x 2 späds till 1000 ml. Oralt.	
Laxering Colonundersökning	Toilax Dulcolax 5 mg	2+2 tabletter	
Laxering Colonundersökning	Laxabon Medel för tarmsköljning Pulver till oral lösning	4 x 1 påse + 1 liter vatten/påse Oralt	
Laxering Tunntarmsunder- sökning	Laxabon Medel för tarmsköljning Pulver till oral lösning	2 x 1 påse + 1 liter vatten/påse Oralt	

Datortomografi förberedelser

[Kontratmedel – Peroral och rektal kontrast inför datortomografiundersökning](#)

Datortomografi

Indikation	Läkemedel	Dosering/ Administration	Kontraindikation
DT kontrast- undersökningar	Omnipaque 350 mg I/ml <i>alternativt</i> Visipaque 320 mg I/ml	Enligt protokoll Intravenöst	
DT Aorta Hjärta	Metoprolol 1 mg/ml	Enligt ordination	Förmaksflimmer Bradykardi Systoliskt blodtryck under 110 mmHg Astma
DT Aorta Hjärta	Nitroglycerin 4 mg/ml/dos	Enligt ordination	Systoliskt blodtryck under 110 mmHg
DT Colon	Buscopan/Bumacor 20 mg/ml injektions- vätska	20–40 mg Intravenöst (långsam injektion)	Myastenia gravis Obehandlat glaukom Takykardi Prostataförstoring
DT Esofagus (läckage)	Omnipaque 300 mg I/ml	20 ml + 200 ml vatten Oralt	

Intervention

Indikation	Läkemedel	Dosering/ Administration	Kontraindikation
4-kärtsangiografi	Omnipaque 300 mg I/ml	Enligt ordination	
Angiografi buk- bäcken	Buscopan/Bumacor 20 mg/ml injektions- vätska vid behov	Enligt ordination	Myastenia gravis Obehandlat glaukom Takykardi Prostataförstoring
Coronarangiografi	Omnipaque 350 mg I/ml Vid lågt GFR: Visipaque 320 mg I/ml	Enligt ordination	
Dialysfistlar	Omnipaque 240 mg I/ml	Enligt ordination	
EVAR	Omnipaque 140 mg I/ml <i>alternativt</i> Omnipaque 240 mg I/ml	Enligt ordination	
Flebografi	Omnipaque 240 mg I/ml	80 ml Intravenöst	
Kärlvidgande intraarteriell/intra- coronar injektion	Nitroglycerin 5 mg/ml	Blanda 0,5 ml i 9,5 ml Natriumklorid (9 mg/ml) eller Blanda 1 ml i 19 ml Natriumklorid (9 mg/ml) Koncentration = 0,25 mg/ml. Ge 1–2 ml intraarteriellt.	Lågt blodtryck, tät aortastenosis
Motverka koagulation, intravenös/intra- arteriell injektion/flush	Heparin 5000 IE/ml	Tillsätt 0,5 ml = 2500 IE till 500 ml Natriumklorid (9 mg/ml)	Försiktighet vid högt APTT/ACT. Läkarordination
PCI	Omnipaque 350 mg I/ml Vid lågt GFR: Visipaque 320 mg I/ml	Enligt ordination	
Perifer angiografi (i valda fall, bäcken-lår)	Omnipaque 140 mg I/ml <i>alternativt</i> Omnipaque 240 mg I/ml	Enligt ordination	
Perifer intervention	Heparin 5000 IE/ml Injektionsvätska/ lösning	5000 IE i bolusdos	
Pyelografi, antegrad	Omnipaque 240 mg I/ml	Enligt ordination	
Pyelografi, retrograd	Omnipaque 240 mg I/ml	Enligt ordination	
Pyelostomi	Omnipaque 240 mg I/ml	Enligt ordination	
PTC	Omnipaque 240 mg I/ml	Enligt ordination	
Trombolys	Omnipaque 140 mg I/ml <i>alternativt</i> Omnipaque 240 mg I/ml	Enligt ordination	

Konventionell röntgen

Indikation	Läkemedel	Dosering/ Administration	Kontraindikation
Cholangiografi, sekundär	Omnipaque 240 mg I/ml	Enligt ordination	
Colon Barn < 1 mån <i>alternativt</i> Colon Barn > 1 mån med frågeställning Mb Hirschsprung, obstipationsproblematik, perforationsmisstanke	Omnipaque 140 mg I/ml	Rektalt Se Kontrastmedel vid genomlysningsundersökningar	
Colon Barn >1 mån Undantag: Mb Hirschsprung obstipationsproblematik, perforationsmisstanke	Liquid Polibar Plus	Rektalt Se Kontrastmedel vid genomlysningsundersökningar	
Colon	Liquid Polibar Plus	Rektalt Se Kontrastmedel vid genomlysningsundersökningar	
Colon	Buscopan/Bumacor 20 mg/ml Injektions- vätska	20–40 mg Intravenöst (långsam injektion)	Myastenia gravis Obehandlat glaukom Takykardi Prostataförstoring
CVK	Omnipaque 240 mg I/ml	Enligt ordination	
Diuresurografi	Omnipaque 240 mg I/ml	Enligt ordination	
Ductografi	Omnipaque 240 mg I/ml	Enligt ordination	
Esofagus Barn < 1 år, obstipationsproblematik, aspirations/perforations- misstanke	Visipaque 270 mg I/ml	Oralt Se Kontrastmedel vid genomlysningsundersökningar	
Esofagus Barn > 1 år	Liquid Polibar Plus	Oralt Se Kontrastmedel vid genomlysningsundersökningar	Aspirationsrisk Läckage
Esofagus	Liquid Polibar Plus	Oralt Se Kontrastmedel vid genomlysningsundersökningar	Aspirationsrisk Läckage
Esofagus vid aspirations- /perforationsmisstanke	Omnipaque 240 mg I/ml	Oralt Se Kontrastmedel vid genomlysningsundersökningar	
Esofagus Relaxation vid främmande kropp	Buscopan/Bumacor 20 mg/ml Injektions- vätska	20–40 mg Intravenöst (långsam injektion)	Myastenia gravis Obehandlat glaukom Takykardi Prostataförstoring

Indikation	Läkemedel	Dosering/ Administration	Kontraindikation
Fistulografi	Omnipaque 240 mg I/ml	Enligt ordination	
Hypofarynx Barn < 1 år, obstipationsproblematik, aspirations/perforations- misstanke	Visipaque 270 mg I/ml	Oralt Se Kontrastmedel vid genomlysningsundersökningar	
Hypofarynx Barn > 1 år	Liquid Polibar Plus	Oralt Se Kontrastmedel vid genomlysningsundersökningar	Aspirationsrisk Läckage
Hypofarynx	Liquid Polibar Plus	Oralt Se Kontrastmedel vid genomlysningsundersökningar	Aspirationsrisk Läckage
Hypofarynx vid aspirations-/ perforationsmisstanke	Omnipaque 240 mg I/ml	Oralt Se Kontrastmedel vid genomlysningsundersökningar	
MUCG (miktionsurethocystografi) Vuxna, barn	Omnipaque 140 mg I/ml	Enligt ordination Se Kontrastmedel vid genomlysningsundersökningar	
Tunntarm Barn < 1 år, obstipationsproblematik, aspirations/perforations- misstanke	Visipaque 270 mg I/ml	Oralt Se Kontrastmedel vid genomlysningsundersökningar	
Tunntarm Barn > 1 år	Liquid Polibar Plus	Oralt Se Kontrastmedel vid genomlysningsundersökningar	
Tunntarmspassage Med eller utan sond	Liquid Polibar Plus	1,5 dl + 1,5 dl vatten Oralt	
Urethrografi	Omnipaque 240 mg I/ml	Enligt ordination	
Urografi Barn < 5 kg	Visipaque 270 mg I/ml	4 ml/kg kroppsvikt	
Urografi Barn 5-10 kg	Visipaque 270 mg I/ml	20 ml	
Urografi Barn > 10 kg	Visipaque 270 mg I/ml	2 ml/kg kroppsvikt	
Urografi	Omnipaque 300 mg I/ml	Normaldos 75 ml intravenöst	

Indikation	Läkemedel	Dosering/ Administration	Kontraindikation
Ventrikel Barn < 1 år, obstipationsproblematik, aspirations-/perforationsmisstanke	Visipaque 270 mg I/ml	Oralt Se Kontrastmedel vid genomlysningsundersökningar	
Ventrikel Barn > 1 år	Liquid Polibar Plus	Oralt Se Kontrastmedel vid genomlysningsundersökningar	Läckage
Ventrikel	Liquid Polibar Plus	Oralt Se Kontrastmedel vid genomlysningsundersökningar	Läckage
Ventrikel vid perforationsrisk	Omnipaque 240 mg I/ml	Enligt ordination Se Kontrastmedel vid genomlysningsundersökningar	
Ventrikel	Samarin	1 påse Oralt	

MR

Indikation	Substans	Läkemedel	Dosering/ Administration	Kontra-indikation
MRT	Gadoterinsyra	Clariscan 0,5 mmol/ml Injektionsvätska	0,2 mg/kg kroppsvikt Intravenöst	
MRT		Gadovist 1 mmol/ml Injektionsvätska	0,1 ml/kg kroppsvikt Intravenöst	
MRT		Primovist 1 mmol/ml Injektionsvätska	0,1 ml/kg kroppsvikt Intravenöst	
MR Buk, tunntarm		Buscopan/Bumacor 20 mg/ml Injektionsvätska	20–40 mg Intravenöst (långsam injektion)	Myastenia gravis Obehandlat glaukom Takykardi Prostataförstoring
Markering av gastrointestinalkanalen		Mannitol 150 mg/ml	Normaldos 250 ml + 1250 ml vatten Oralt	
Markör vid MR-undersökning		Dimetikon 100 mg Kapsel <i>Alternativt</i> E-vimin Kapsel		

Ultraljud

Indikation	Läkemedel	Dosering/ Administration	Kontraindikation
Behandling av senor Sklerosering av kärlinväxt	Aethoxysklerol 5 mg/ml eller 10 mg/ml	2 ml	
Sklerosering av cystor Tumörbehandling	Etanol 99,5%	Enligt ordination	
Ultraljud	Depo-Medrol 40 mg/ml	Enligt ordination	
Ultraljud	Depo-Medrol cum lidocain 40 mg/ml+10 mg/ml	Enligt ordination	
Ultraljud	Lederspan 20 mg/ml	Enligt ordination	
Ultraljud	SonoVue 8 mikrol/ml Injektionsvätska	Enligt ordination	Akut hjärtsjukdom

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Radiologisk mottagning NÄL, Radiologisk mottagning
Uddevalla Sjukhus

Innehållsansvar: Karin Nyberg, (karny7),
Röntgensjuksköterska

Godkänd av: Carl Hansen, (carha61), Enhetschef

Dokument-ID: NU10095-1819752655-375

Version: 15.0

Giltig från: 2025-03-25

Giltig till: 2027-03-25